

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskastjóri: Kristján Dahl
Ljósmyndari: Kaiemar Lindenskov

Bláðótt: Randi Jacobsen - Dagny
Joensen - Tórfinn Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Jústinus Eidesgaard

Útgevari: P/Í Sosialurin
Úppseting: P/Í Sosialurin
Prent: P/Í Pressan 1981

Bústaður: Argjavegi 28
Argjum
11820
Telefon:

Postað: Postsmoga 78
110 Tórshavn
Telefax: 14720

Góð tíðindi

EFTIR nærum deyðatøgn í eitt ár var aftur liv á einum av teimum fyrr so stóru ídnaðarvirkjunum í landinum mánamorgunin. Norðsetur í Hvalvík kundi eftir eitt sera umfevandi og professionelt fyrireikingar- og kanningararbeiði lata dynnar upp aftur fyri teimum fyrstu arbeiðsfólkunum og farið varð í gongd við at smíða tað fyrsta húsið í eini røð til Týskaland.

HETTA eru góð tíðindi í eini krepputíð, sum hevur lagt stóran part av ídnaðinum í landinum lamið. Ikki minst kemur hetta sera væl við í júst byggivinnuni, sum er tann vinnan, sum er meinast rakt av kreppuni. At tað hevur eydnast leiðsluni á virkinum at fáa ein útlutning í lag - í eini tíð, har annars flest øll hava mist alla vóna og alt íbyrgt - halda vit vera einki minni enn eitt bragd. Tað er slík góð tíðindi, sum føroyska samfelagið hevur so nógv brúk fyri.

VIRKIÐ í Hvalvík fór í 80-unum undir at smíða sniðhús til at nýta tann vaksandi eftirspurningina eftir sethúsum í Føroyum. Hví ikki heldur smíða okkara egna hús enn at keypa tey liðug útlutning var ein drívmeigin hjá teimum, sum stovnaðu hetta virkið. Og henda sama drívmeigin hevur so eisini verið grundarlagið fyri nú at fara eitt stig víðari, nevniliga at smíða hús í

Føroyum til útlutnings. Hvat ringt vit enn siga um yvirupphitaða búskapin og nýtsluna í Føroyum í 80-unum, so eiga vit ikki at gloyma, at stóri eftirspurningurin hesi árin hevur eisini verið við til at skapa og menna ymsar vinnugreinar eitt nú hússmið. Og nú heimamarknaðurin bleiv mettaður standa vit so eftir við frægum handverkarum og eini stórar vitan (know how) sum vit ikki fáa brúkt. Tað vildi verið ómetalliga spell, um hesi stóru virki ikki komu okkum øllum til góðar í framtíðini eisini. Einasti útvegur fyri at varðveita og gera brúk av fólki og vitan hevur tí verið at leita út um landdóttar. Ein máti er at finna arbeiði í øðrum londum. Ein annar er at fara undir eina framleiðslu í Føroyum, sum síðani verður útlut. Og tað er hesa seinnu leiðina leiðslan á Norðseturvirkinum hevur valt at ganga. Ein skilgáð leið.

TAÐ vildi verið sera spell, um hetta frálíka arbeiðsplássið varð stongt med alla helt stjórin á virkinum fyri í samrøðu við Sosialin í gjár. Fyri at forða tí fór hann undir at kanna møguleikarnar fyri at útflyta liðug sniðhús. Eftir drúgvu kanningar, sum hava kravt ein ótroystiligan vilja og dirvi umframt hollan kunnleika og ráðgeving eydnast tað so loksins at "koma gjøgnum nálaareygað" og fáa ein útlutning í gongd til fyrrverandi Eysturtýskaland. Nú er talan bert um nøkur fá hús í fyrstu atlgø men tó meta vit hetta

einki minni enn eitt bragd, tí nettup útlutningur av øðrum enn bara fiski hevur verið so gott sum ómøguligur. Avleiðingarnar av kreppuni við vónloysi og initiativloysi hava so bara gjørt støðuna enn verri. Men tianbetur - vit eiga framvegis fólk í landinum, sum ikki hava givið skarvin yvir og sum megna at sannføra bæði seg og onnur um, at royndirnar og ekspertisuna vit bygdu upp í góðu 80-árunum, skal ikki fara fyri skeyti.

FYRSTA kravið fyri at kunna fara undir útlutning er, at tú hevur eina góða og kappingarføra vøru. Tey umleið 400 húsin, sum Norðsetur smíðaði og setti upp kring landið hesi seinastu 15 árin, eru grundarlagið undir tí útlutningi, sum skjótli nú er settur á. Drúgvu royndirnar og miðvísa leiðin alla tíðina at betra um hesi sniðhús eru nú bráðliga vordin atgongumerki til ovurstóra húsamarknaðin í tí fyrrverandi Eysturtýsklandi. Men til tess at koma inn á henda marknað hevur so verið neyðugt við neyvari fyrireiking. Og hetta at selja eina vøru hevur ikki júst verið okkara sterka síða. Slíkt krevur so umframt eina dygdarvøru tey røttu fólkinum at skapa tær neyðugu kontaktirnar og at fylgja hesum upp. Endaliga úrslitið skal so vera eitt sínámillum álit, sum tað eftir øllum at døma hevur eydnast Norðseturfolkunum at byggja upp millum kundarnar í Týsklandi og framleiðaran

í Føroyum. Ein kappingarfør dygdarvøra og professionalisma í øllum liðum hevur fingið útlendska keypanar at velja júst Norðsetur.

NÚ kann onkur halda, at vit her gera ov nógv burtur úr júst hesum eina virkinum. Til tað er at siga, at vit meta tað, ið hent er sum nakað gott, sum nakað nýtt, ið føroyingar alla tíðina hava tosað um og tráðað eftir, men sum sjáldan hevur hepnast okkum. Høvdur talan verið um útlutning hevur tað bara snúð seg um fisk, og heldur ikki hann hava vit borið orð fyri at vera nakrir meistarar í at selja.

MEN júst tann sannroynd at talan er um eina heilt aðra vinnu og eina vinnu, har vit hava lagt so nógv orku í at útbúgva tey ungu, nevniliga byggivinnuna, sum nú er á gravarbakkunum og í vanda fyri at doyggja út, ger, at hesin fyrsti sáttmálin hjá Norðsetur er einki minni enn ein stórending fyri ikki at brúka orðið kollvelting. Nú vita vit sjálvandi ikki, hvussu fer at gangast víðari, eftir at fyrstu húsin eru sett upp í Týsklandi í juni og august, men vit mugu bara biðja til, at tað fer at eydnast Norðsetur at fáa veruliga gongd á aftur framleiðsluna í Hvalvík við útlutningi fyri eygað. Góða eydna og gott í tykkum.

SOSIALURIN

Hvør vinnur, heykar ella dúgvur fólkaflaksins?

Tað er eingin loyna, at tað seinasta árið ella bæði tvey er farin fram ein maktkampur í fólkaflakkinum. At nú formaður fólkaflaksins gevur skarvin yvir og boðar frá at hann ikki stillar upp aftur til komandi val er bert ein ásanann av at heykarnir í flokkinum hava vunnið á dúgvunum.

Hvussu lítil leikpartur Jógvan Sundsteins veruliga hevur verið í seinastuni, vísa best tær hendringarnar, ið fram eru farnar í skattanevndini.

Sum fastur limur í skattanevndini hevur hann verið noyddur at víkja sessin í nevndini, soleiðis at ein av heykunum kundi koma í

nevndina fyri at gera tað, ið neyðugt var til tess at fáa fastatøkur á formanninum í skattanevndini.

Tað uppskotið, sum Jógvan Sundstein hevði boðað frá, at skattafrið á góðin hjá tingmonnum skuldi skattast, hvarv sum dagg fyri sól, tí tað hevði ikki tann stóra áhugan hjá Svend Áge Ellefsen, ið hevði troðkað partamann sín úr nevndini, ella var tað bert avtalað spæl? Undir øllum umstøðum tykist nógv benda á tað í dag, tí tað tað nógv umtalaða skattamálið fekk 2. viðgerð og uppskot sett fram um at beina málið í figgjarnevndina, reistist Jógvan Sundstein úr sessinum, og meðan ein undrandi tingmanning lýddi á, »veggleiddi« hann tingformannin, soleiðis at tann meiriluti, ið taldi 18, var fyri at beina málið í figgjarnevndin, ikki var góður nokk.

Hinvegin so greiddi fyrr-

verandi lögmaður og tingformaður tingmanningini frá, at sambært hansara tulkning av tingskipanini, so skuldi kvalifiseraður meiriluti til fyri at beina málið í figgjarnevndina. Einkin er so at siga til, at sjálvt floksfelagar Jógvan Sundsteins stóðu sum kánus, tí ongan tíð fyrr hevði tað verið neyðugt við 20 atkvøðum fyri at beina mál í aðra nevnd.

Men í dag siggja vit hví tað var so neyðugt hjá fólkaflakkinum at forða fyri at figgjarnevndin fekk mál. At sami Jógvan Sundstein, eftir at vera koyrdur út í kuldan, einki hevur ímóti at fáa nýval, ið hevur við sær at hann ikki verður niðurgjörður meira enn neyðugt av fólkaflakshekkunum, skilir ein sera væl.

Bert spell at ein so reiðiligur maður varð noyddur at lúta fyri teimum viðgongdu, ið nú eru við at taka

kvørkratak um tann flokk, ið hóast alt við honum sum formanni hevur kunnað samstarva við allar flokkar á lögtingi.

Tann tíðin sær so út til at vera farin, eins og dagarnir eru við at vera taldir hjá teimum skynsomu og moderatu kreftunum, ið hóast alt hava um ikki til fulnar, so í stóran mun køvt tær ultrakonservativu kreftirnar, sum í fleiri førum hava stungið hógvarnar undan, men sum nú fáa alt

valdið á tí føroyska fólkaflakkinum. Men hvør veit um ikki tann skynsami vongurin av veljarafjöld floksins sær vandan, nú heykarnir eru um ella longu hava tikið valdið og út frá tí móguliga fáa formann floksins at broyta støðu, soleiðis at hann verður eitt av valvunum floksins, tá val verður, kanska í úrtíð sum tað sær út í løtuni.

Livst so spyrst.

Frank Davidsen

TILBOÐ

ynskist at mála

MBF-húsið aðru ferð
uttan

nú meðan stilladsini standa uppi.

Áhugað biðjast ringja

Tlf. 17373 ella 12533